

රතු හමුදාව අවුෂ්විට්ස් නිදහස් කර ගැනීමේ තැන් පටන් හැත්තෑ වසරක්

Seventy years since the liberation of Auschwitz by the Red Army

ක්ලාරා විස් විසිති
2015 පෙබරවාරි 16

රතු හමුදාව (සෝවියට්) අවුෂ්විට්ස් මුදා ගැනීමේ 70වැනි සංවත්සරය පසුගිය ජනවාරි 27දාට යෙදී තිබුණි. දෙවැනි ලෝක යුද්ධය අවසන් වූ තැන් පටන් අවුෂ්විට්ස්, ෆැසිස්ට්වාදයේ දුෂ්ටතම කෲරත්වයේ සංකේතය වී ඇත.

යුක්‍රේන පෙරමුණේ 60වැනි හමුදාවේ කොටසක් එලෙස ගොඩනගන ලද රතු හමුදාවේ 322වැනි රයිෆල් බලකාය (බිර්කෙනාට්ස් වෙත ලඟා වූ විට දැකින්නට ලැබුණේ බියකරු දර්ශනයකි. කඳවුර බේරාගත් රතු හමුදා සොල්දාදුවන්ගේ අයෙකු වන නිකොලායි පොලිටොන්වි පසුව මෙසේ එය මතකයට නැගුවේ ය:

“සැබෑ කඳවුර පෙනුණේ අපිරිසිදු වදකාගාරයක් ලෙස යි. සැර ගඳක් වාතය කාගෙන පැතිර තිබුණි... අප එහි වඩා අභ්‍යන්තරයට යන විට, මාංශ පිලිස්සෙන දුර්ගන්ධය වඩ වඩා දැඩි විය. අහසින් අපිරිසිදු කලු අප මත ඇද හැලුණේ හිම තට්ටු අඳුරු කරමිනි... ගිලී ගිය මුහුණු හා මට්ට හිස්ගෙඩි සහිත හෙම්බන් වූ ඉතා අවාසනාවන්ත මිනිස්සු බැරක්කවලට පිටතින් සිටිගෙන සිටියහ. අප පැමිණෙමින් සිටින බව ඔවුහු දැන නො සිටියහ. තිගැස්ම ඔවුන් බොහෝ දෙනා ක්ලාන්තයට පත් කලේ ය. එය දකිනා සෑම අයෙකු ම දුර්මුඛ කරන්ට ඉඩ තිබුණු දසුනකි. දුර්දශාව හයංකර විය. (ආදාහනාගාරයේ) පෝරනු තවමත් රක්වී තිබුණු අතර අප ඒවා ලඟට යන විට සමහරක් ඒවා විටක් දැල්වෙමින් තිබුණි... අප සිටිගෙන සිටියේ කවයක් තුළ ය. සෑම දෙනා ම නිශ්ශබ්ද ය. බැරක්කවලින් සාගින්නේ පෙලුණු, ඇටසැකිලිවලට ක්ෂය වී කඩමාලුවල එල්ලාගත් ලමුන් තව තවත් මතුවී ආවේය. කුහුඹුවන් මෙන් ඔවුන් විශාල කන්ඩායම් ලෙස රැස්වුණේ විශාල පාසැල් පිට්ටනියක සිටිනවාක් මෙන් සෝෂා කරමිනි. දිගු කරගත් දැත් සහිතව ඔවුහු නැවතී බලා සිටියහ. ඔවුන් පාත් ඉල්ලා කැගැසූ අතර කෙදිරිගාමින් බලාපොරොත්තු සහිතව උන්හ. ඔවුහු අපේක්ෂාහංගත්වයෙන් ලතෝනි දෙමින් හා .. කඳුලු පිය දමමින් උන්හ. මෙහි රජකලේ මරනය පමනි. එහි මරනයේ දුර්ගන්ධය පැතිර තිබුණි.”(1)

අවුෂ්විට්ස් සැදුම් ලත් කඳවුරු පරීක්ෂා කිරීමේ දී රතු හමුදාව, මිලියනයක් ඇඳුම් කඩමාලු, 45,000ක් සපත්තු කුට්ටම්, හා බොහෝ දෙනා ගැස් කාමරවලට යවන ලද ගැහනු සිරකරුවන්ගේ, ටොන් 7.7ක මිනිස් හිසකෙස්, සොයා ගත්හ.

රතු හමුදාව අවුෂ්විට්ස්වලට ලඟාවීමට යන්තම් දින කිහිපයකට පෙර, සෝවියට් හමුදාවන්ගේ වේගවත් ඉදිරි ගමන ආරංචිවූ එස්එස් හමුදාව (නාසි හමුදාව) පන බේරා ගෙන සිටි කඳවුරේ රැඳවියන් 60,000ක්, “මරනයේ පා ගමන” ලෙස ප්‍රකට ගමනකට දක්කා තිබිණි. කඳවුරුවල ඉතුරු වූයේ පුද්ගලයන් 7,500ක් පමණි. අඩු වශයෙන් 300ක් වෙඩි තබා මරා දමා තිබුණි. ක්‍රමානුකූල ඝාතනයක් වැලකී ගියේ රතු හමුදාවේ ඉදිරි ගමන නිසා විය යුතුය. මුදා ගැනීමෙන් පසුව තවත් සිය ගනනක් අධික වෙහෙස නිසා මිය ගියහ. සමහරුන් මිය ගියේ එස්එස් හමුදා විසින් වස කවා තිබූ ආහාර ගැනීම නිසාය.

අනෙකුත් සමූලඝාතන හා වදකඳවුරු තුළදී මෙන් ම නාසි අවුෂ්විට්ස් හි දී ද විපතට පත්වූවන්ගේ සම්පූර්ණ සංඛ්‍යාව කිසි දා පැහැදිලිව තහවුරු කල නො හැකි විය. ඇස්තමේන්තු සඳහන් කර ඇත්තේ, සයික්ලෝන් බී (සයනයිඩ්වල වෙලද නාමය - පරි) විෂ වායුව යෙදීමෙන් යුදෙව්වන් 900,000 ද ඇතුලුව මිලියන 1.1 සිට මිලියන 1.5ක සංඛ්‍යාවක් ඝාතනය කරන ලද බව යි. අඩු වශයෙන් පෝලන්ත ජාතිකයින් 140,000ක්, රොමානි හා සින්ටි (සංචාරක ජන කොටස් - පරි) 20,000ක් හා සෝවියට් යුද සිරකරුවන් 10,000ක් සහ සමලිංගිකයින් සිය ගනන් හා ජොහොවා සාක්ෂි කරුවන් නම් නිකායික කොටස් අවුෂ්විට්ස්වලට පිටවාහල් කර තිබුණි. ඔවුන්ගෙන් දහස් ගනනකට ද විෂවායුව යොදා ඇත. තවත් බොහෝ සංඛ්‍යාවක් රෝගාබාධ, වසංගත, වෙහෙස, වදහිංසා හා බලහත්කාර ශ්‍රම කඳවුරුවල සාගින්නෙන් මියගියහ.

අවුෂ්විට්ස් යනු, ශ්‍රම කඳවුරුවල හා ප්‍රධාන කඳවුරු නමින් ද ප්‍රසිද්ධ, ගැස් කාමර පිහිටුවා තිබූ මූලෝත්පාටන කඳවුරේ (වෙර්නික්ට්‍රන්ග්ලාගර්) දැවන්ත සංකීර්නයකි. මෙය පිහිටියේ දකුණු පෝලන්තයේ ඔස්විසිම් නගරය ආසන්නයේ ය. එය 1939 සැප්තැම්බර් පලමුවෙනිදා පෝලන්ත ආක්‍රමනයෙන් පසුව, තුන්වැනි රයිකය විසින් ඇදා ගන්නා ලද භූමි භාගයකි. එය එක්ව ගත් විට

කිලෝමීටර් 7ක් පුරා විහිදුනු කඳවුරු පද්ධතියේ විශාලත්වය නිසා, කඳවුරු නිදහස් කර ගැනීමේ දී අඩු වසයෙන් රතු හමුදාවේ සේනාංක හතරක් ඊට සම්බන්ධ වූහ. සියල්ල කටුකම්බිවලින් වට කර තිබුණි. අවුෂ්චිට්ස්හි ප්‍රධාන අනදෙන නිලධාරියා වූ රුඩෝල්ෆ් හෝබ්, පසුව අවුෂ්චිට්ස් හැඳින්වූයේ "මානව ඉතිහාසයේ විශාලතම මරන කම්හල" ලෙස යි.

1941 වසර මැද පලමු වරට අවුෂ්චිට්ස් හි සිරකඳවුරු සඳහා සැලසුම් සාකච්ඡා කල අවස්ථාවේ දී, බලාපොරොත්තු වූයේ, සෝවියට් යුද සිරකරුවන් හා අනෙකුත් සිරකරුවන් සඳහා ශ්‍රම කඳවුරක් ලෙස එය ගොඩනැගීමටය. කෙසේ නමුත්, සෝවියට් සංගමයට එරෙහි නාසි යුද්ධය දිග්ගැස්සීමත් සමග ජන සංහාරයේ පදනම මත, යුදෙව් ප්‍රශ්නයේ "අවසාන විසඳුම" සැලසුම් කිරීම දෙසට නාසි නායකත්වය හැරී ගත්තේය. එය යුරෝපීය යුදෙව්වන් කාර්මික පරිමානව විනාස කිරීම සඳහා කඳවුරු සංකීර්ණය හැරවීම සඳහා අවුෂ්චිට්ස් සැලසුම් වෙනස් කරන ලදී. අවුෂ්චිට්ස් අවට පිහිටවනු ලැබූ කඳවුරු තුළින්, ජර්මානු සමාගම් හා නාසි යුද ව්‍යායාමය සඳහා බලහත්කාර ශ්‍රම සැපයුම අඛණ්ඩව සිදු විය.

පෝලන්තයේ ස්ථානගත කෙරුණු කඳවුරු හයෙන් එකක් වූ සමුලසාතන කඳවුරට ගැස් කාමර හතරක් හා 1942දී ගොඩනගා තිබුණු ආදාහනාගාරයක් ද අයත් වූනි. මෙම ස්ථාන හතරේ සෑම එකකට ම දිනකට පුද්ගලයන් 1,000ක් මරා පුලුස්සා දැමිය හැක. අවුෂ්චිට්ස් හි පුද්ගලයන්ට විෂ වායු යෙදීමේ පලමු උත්සාහය, 1941 පසු භාගයේ දී ආරම්භවූ අතර එයට ගොදුරු වූයේ සෝවියට් යුද සිරකරුවන් ය. 1942 අප්‍රේල් හෝ ජූනි මාසයේ දී මහා පරිමාන වශයෙන් යුදෙව්වන්ට විෂ වායු යෙදීම අරඹන ලදී. ඊ ලඟ වසර දෙක හමාර තුළ දී පුද්ගලයන් මිලියනයක් පමණ ගැස් යොදා මරා දැමූනි. ඔවුන්ගෙන් 400,000ක් හංගේරියන් යුදෙව්වන් වූ අතර 1944 ගිම්හානයේ සති දෙකක් ඇතුළත ඔවුන් ඝාතනය කරන ලදී.

අවුෂ්චිට්ස් II නැතහොත් බිර්කෙනාවූ කලී, "වැඩ කිරීමට යෝග්‍ය" යැයි සැලකුණු යුදෙව්වන් මෙන් ම දේශපාලන සිරකරුවන්, සමලිංගික හා විවිධ රටවල යුද සිරකරුවන් රඳවා සිටි බලෙන් වැඩ ගත් ශ්‍රම කඳවුරකි. කඳවුරේ විශේෂ අංශයක්, එනම් බී 2ඊ කොටස සූදානම් කෙරුණේ රොමානි ජනයා සඳහා ය. අවුෂ්චිට්ස්වලට පිටුවාහල් කරන ලදැයි සැලකෙන යුදෙව්වන් 22,600න් 19,300ක් මිය ගියේ කුස ගින්න, රෝගාබාධ හා ෂයික්ලෝන් බී හේතුවෙනි. සමස්තයක් වසයෙන් නාසිහු හා ප්‍රාදේශීය ආසියට්වාදීහු දෙවැනි ලෝක යුද්ධය අතරතුර දී අඩු මිලියනයක් දක්වා සිටින හා රොමා ජනයා ඝාතනය කලහ.

අවුෂ්චිට්ස් III නැතහොත් මොනෝචිට්ස් මෙන් ම බුනා කඳවුර ලෙස ද ප්‍රසිද්ධ කඳවුර ස්ථාන ගත කලේ, එවකට ලෝකයේ විශාලතම රසායනික ව්‍යාපාරික සමූහය වූ අයිස් ෆාබ්‍රිකේන් නම් ජර්මානු සමාගමකට අයත් භූමිභාගයක ය. එහි කටයුතු අනුව සමාගම විසින් ම එය හැඳින්වූයේ "අයිස් අවුෂ්චිට්ස්" ලෙස ය. 1941දී බලහත්කාර ශ්‍රමයෙන් ගොඩනගන ලද කඳවුර 1942දී විවෘත කරන ලදී. ක්‍රමයෙන් හිනිපෙත්තේ දී එය 11,000ක් පමණ වහල් සේවකයින් වැඩෙහි යෙදවී ය. මුලුමනින් ම රැඳවියෝ 35,000ක් එහි වැඩ කලෝ ය. අඩු වසයෙන් 25,000ක් මියගියේ කුසගින්න, රෝගාබාධ හා වෙහෙස නිසාවෙනි.

කාප් හා සීමන්ස් වැනි අනෙකුත් ප්‍රධාන ජර්මානු සමාගම් අවුෂ්චිට්ස් ආසන්නයේ කම්හල් ගොඩනැගූහ. ඒවායින් බොහොමයක් නිෂ්පාදනය කලේ ජර්මානු යුද මෙහෙයුම් සඳහා ය. පූර්න වශයෙන්, දුසිම් කීපයක සිට දහස් ගනනාවක් දක්වා සිරකරු ගහනයක් සහිතව පරිවාර කඳවුරු 45ක් එහි පිහිටුවා තිබුණි.

යුරෝපයේ හැම දෙසින් ම අවුෂ්චිට්ස් ඝාතන කඳවුරේ ගොදුරු බවට පත් වූ අය, කඳවුර වෙත ප්‍රවාහනය කලේ ගව කරත්තවලිනි. අන්තිම නරක අඩියේ පැවති ගව කරත්තවල වතුර නො වීය, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් නො වීය, පිටුවහලුන් සියගනන් මිය ගියේ අවුෂ්චිට්ස්වලට ගෙන යන අතරතුර දී ය.

(කඳවුරට) පැමිණෙන පිලිවෙලට අනුව, සිරකරුවන් තේරීම සඳහා ඊනියා වේදිකාවකට ගාල් කරන ලදී: නාසි වෛද්‍යවරු හා එස්එස් නිලධාරීහු ඔවුන්ගේ අදහසට අනුව "වැඩට යෝග්‍ය" වූ හා "වැඩට යෝග්‍ය නො වූ" අය තේරූහ. දෙවැනුව සඳහන් කාන්තියට වැඩිහිටි පුද්ගලයෝ, ගර්භනී කාන්තාවෝ හා මව්වරු, ලමයී හා ලෙඩ්ඩු ඇතුළත් වූහ. "වැඩට යෝග්‍ය" යි තෝරා ගන්නා ලද අය වහල් කඳවුරුවලට යවන ලදී. සෙස්සෝ ගැස් කාමරවලට යවන ලදී.

වේග්‍යා වෘත්තියට ඇද දමා එස්එස් හමුදාවට වැඩ කිරීමට සලස්වන ලද, හෝ වෛද්‍ය පර්යේෂණ සඳහා යොදා ගැනුණු ඇතම් කාන්තාවන් සඳහා සාමාන්‍ය නීතියට වෙනස් ව කටයුතු කරන ලදී. වහල් වැඩට හා වෛද්‍ය පර්යේෂණ සඳහා තෝරා ගැනුණු අයගේ දකුණු අග්‍ර බාහුවේ අංකයක් සහිතව පච්චයක් කොටනු ලැබී ය. අංකය කඳවුර තුළ දී ඔවුන් හඳුනාගැනීමට උදව් විය.

පොදුවේ, අවුෂ්චිට්ස්වල දිවි රැක ගත් බොහෝ දෙනා එසේ කලේ එස්එස් හෝ ගෙස්ටාපෝවට සෘජුව හෝ වක්‍රව වැඩ කිරීමෙන් හෝ පුහුණු ශ්‍රමය වැනි අනෙකුත් හැකියාවන් යොදාගැනීමෙනි. බේරුනු

ලමුන්ගේ අති විශාල බහුතරය වෛද්‍ය පර්යේෂණවල ගොදුරු වූහ. ඉතා කුප්‍රසිද්ධ පර්යේෂණයන් වෛද්‍ය ජෝසෙෆ් මෙන්ගෙලේ යටතේ සිදු විය. නිවුන්හු පිලිබඳ මිලේච්ඡ පර්යේෂණවල විශේෂඥයෙකු වූ ඔහුගේ බොහොමයක් පර්යේෂණ අවසන් වූයේ ඔහුට ගොදුරුවූ අය මුහුණපෑ වේදනාකාරී මරනයෙනි.

ජර්මානු කර්මාන්ත විසින් යම් ආකාරයකින් හෝ උපයෝගී කර නො ගත්තේ නම්, මෙම ලක්ෂ ගනන් මිනිසුන් විනාස කිරීමට වෙනත් ආකල්පයක් නො තිබුණි. පිටුවහල් කිරීමට පෙර, යුදෙව්වන්ගේ බඩුමුට්ටු, නිවාස, සාප්පු හා ඉතිරි කිරීම් කොල්ල කෑ ජර්මානු රජය, යුදෙව් දේපල, සමාගම් හා බැංකුවලට පැවරුවේ ය.

අවුෂ්ට්ට්ස් හා අනෙකුත් මූලෝත්පාටන කඳවුරුවලට අවශ්‍ය වූ ෂයික්ලෝන් බී බෙදාහරින ලද්දේ ඩෙගුසා හා අයිජ් ෆාර්බෙන් නම් රසායනික හා ලෝහ සමාගමේ අතිරේක සමාගමක් වන ඩෙගුස් විසිනි. ජන සංහාරයෙන් පසු, ගෑස් යෙදූ අයගේ අලු පාරවල් ඉදිකිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. මලවුන්ගේ අලු අතරින් එකතු කරගත් රත්තරන් දත් සමාගම්වල පරීක්ෂාවට ලක් විය... උදාහරනයක් වසයෙන්, යුද්ධය අතරතුර දී යුදෙව් වාසස්ථාන හා වද කඳවුරුවලින් පැහැරගෙන තිබුණු, අඩු වසයෙන් පිරිසුදු රත්තරන් ටොන් 5ක් ද පිරිසිදු රිදී ටොන් 100ක් ද ඩෙගුසා සමාගම විසින් පිලිසකසන ලදී. ඩෙගුසා මින් රයික් මාර්ක් මිලියන 2ක දල ලාභයක් අත්කර ගත්තේ ය.(2) මැරුණු අයගේ ඇඳුම් හා හිසකෙස් ද එස්එස් හමුදා විසින් එකතු කර, පුරුදු පරිදි සමාගම්වලට විකුනන ලදී. ඝාතනය කරන ලද සිරකරුවන්ගේ හම්වලින් සමාගම්, ලාම්පු ආවරන නිෂ්පාදනය කරන ලද අවස්ථා ද වාර්තා වූනි.

1945 මැයි මාසයේ යුද්ධය අවසන් වන විට නාසි සමූලඝාතනය තුළ දී යුරෝපීය යුදෙව්වන් මිලියන 6ක් මරා දමා තිබුණි. මේ අයගෙන්, සෑම යුදෙව්වන් හයදෙනෙකුට එක් අයෙක් අවුෂ්ට්ට්ස් හි දී විෂ වායු යොදා මරා දමන ලදී. යුරෝපයේ වැඩිම යුදෙව් ජනගහනයක් සිටි පෝලන්තයේ මිලියන 3.3 සිට මිලියන 3.5ක් වූ යුදෙව් ජනාවාස සමග ලැට්වියා, බෙලාරුස්, යුක්‍රේන්, ජර්මනිය, ප්‍රන්සය, ග්‍රීසිය, හංගේරියාව, බෙල්ජියම, ඉතාලිය, නෙදර්ලන්තය හා යුගෝස්ලාවියාවේ යුදෙව් සමාජ එකක් නැර පමනක් නොව, සියවස් ගනනාවක් යුරෝපය හැඩගැස්වීමට උදව් කල සංස්කෘතියක් ද ඔවුන් සමග මූලෝත්පාටනය කරන ලදී.

යන්තම් දස දහස් ගනනක් පමනක් වහල් කඳවුරුවලදී දිවි රැකගත් හ. තවත් දහස් ගනන් මිනිසුන් සැඟවී දිවි රැකගත්හ. කෙසේ නමුත්, හොලොකෝස්ටයෙන් බේරුණු බොහෝ යුදෙව්වෝ

සෝවියට් සංගමයට පලා ගියහ. 1939දී පෝලන්තය, ස්ටැලින් හා හිට්ලර් අතර බෙදාගැනීමෙන් හා නාසින් ඵරට ආක්‍රමනය කිරීමෙන් පසුව, යුදෙව්වෝ සියදහස් ගනනක් සෝවියට් පෝලන්තයට ද පසු ව තවදුරටත් රුසියාව තුලට ද පලා ගියහ. ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනා පසු ව එන්කේව්ඩිය (සෝවියට් ඔත්තු සේවාව - පරි) විසින් පෝලන්ත වැසියන් ලෙස ඔවුන් සයිබීරියාවට හෝ මධ්‍යම ආසියාවට පිටුවහල් කරන ලදී. සමස්තයක් වසයෙන්, හොලොකෝස්ටයෙන් බේරුණු බවට ගනන් බැලූ පෝලන්ත යුදෙව්වෝ 300,000ක් සෝවියට් සංගමය තුළ යළි පදිංචි වූහ.

යුදෙව් විරෝධයේ සමාජ - ආර්ථික හා දේශපාලන මූලයන් ඉවත් කර නො තිබූ බැවින් යුද්ධයේ අවසානයත් සමග යුදෙව් ශෝඛාන්තය අවසන් නො විය. අඩු වසයෙන් 1946 අවසානය දක්වා පෝලන්ත සිවිල් යුද්ධය අතරතුර හොලොකෝස්ටයෙන් දිවි ගලවා ගත් අය ඉලක්ක කෙරෙමින් නොයෙකුත් යුදෙව් විරෝධී ජන සංහාර සිදුවූනි. වඩාත් කුප්‍රකට නිදසුන ෂෝආන්වලින් බේරුණු අය සඟවා තැබුණු නිවසක් 1945 ගිම්හානයේ දී 16දෙනෙකු ඝාතනය කරමින් පුපුරුවා හැරීමයි.

එය පසු පස පැමිණියේ 1946 ජූලියේ සිදුවූ කියෙල්සි සංහාරය යි, මෙයින් අඩු ගනනේ යුදෙව්වන් 42දෙනෙකු මියගොස්, තවත් 40ට තුවාල සිදු කලේ ය. ඇමරිකාව හා බ්‍රිතාන්‍ය විසින් සහාය දෙන ලද කොමියුනිස්ට් විරෝධී කඳවුරට හැමවිට ම බැදී සිටි යුදෙව්, දිවිගලවාගත් යුදෙව්වන් ආපසු පෝලන්තයට රැගෙන සෝවියට් සංගමයේ සිට පැමිණෙන දුම්පියවලට පහර දුන්හ. එක්ව ගත් විට, 1944 සිට 46 දක්වා පෝලන්ත යුදෙව් විරෝධීන් විසින් යුදෙව්වන් කීප සියයක් මරා දමන ලදී.

බටහිර ජර්මනිය තුළ යුදෙව් විරෝධය නො වෙනස් ව ඉදිරියට ගියේය. අවස්ථා සුලු ගනනකදී හැරෙන්නට නාසි ආර්ථික, දේශපාලන හා බුද්ධිමය පැලැන්තියට ඔවුන්ගේ වෘත්තීන් ඉදිරියට ගෙන යාමට අවසර ලැබී තිබුණි. සෝවියට් සංගමය තුළ ස්ටැලින්වාදී නිලධරය, මහා රුසියානු ජාත්‍යන්තරයේ තුවිඡ සම්ප්‍රදායන් කරා අපසු හැරෙමින්, 1940 පසු භාගයේ හා 1950ස් ගනන්වල යුදෙව් විරෝධී විරේක කිරීම් සමග යුදෙව් විරෝධය මෙලවූ හ.

හොලොකෝස්ටයෙන් දිවි ගලවා ගත් බොහෝ දෙනා, 1948දී පිහිටුවන ලද ඊස්රායලයට හෝ අවුරුදු ගනනාවක පොරොන්දු හා විරේක කිරීම්වලින් පසු බොහෝ දෙනා 1950ස් ගනන්වල පදිංචි කරවන ලද එක්සත් ජනපදයට පලා ගියෝ ය. යුදෙව් ජාතික රාජ්‍යයක් යුදෙව් ජනතාවගේ ගැලවීමේ විය හැකි ය යන ප්‍රතිගාමී සියොන්වාදී සංකල්පය මත ගොඩ නැගූ

ඊස් රාජ්‍යය, එහි පැවත්මේ පලමු දිනවල සිටම යුද්ධයේ නියලී ඇත.

දිව් ගලවා ගත් අය ඔවුන්ගේ ජීවිතයේ ඉතිරි කාලය ගතකළේ හංවඩු වැදුණු මිනිසුන් ලෙස ය. බොහෝ අය පසුව සිය දිවි නසා ගත්හ. තමන් විද දරා ගත් අපාය ගැන කතා කිරීමට හා ලිවීමට හැකියාව ලැබීමට පෙර හොලොකෝස්ට් දිව් ගලවා ගත් අයට, දශක ගනනාවක් ගෙවන්නට සිදුවුණි. ඒ ඔවුන් විද තිබූ හියකරු මානසික නිගැස් ම නිසා පමනක් නො ව, ක්ෂනික පශ්චාත් යුද කාල පරිච්ඡේදය තුළ ධනවාදය පුනස්ථාපනයට පසු හා සිතල යුද්ධයේ ප්‍රතිගාමී දේශපාලනික පසුබිම තුළ නාසිත්ගේ දරුණු ම අපරාධවලින් බොහොමයක් (බටහිර ජර්මනිය තුළ පමනක් නො ව) වසන් කරන ලදී.

සිය සොයුරිය සමග අවුෂ්ට්ට්ස්වලින් බේරුණු ඇනීටා ලැස්කර් -වෝල්ෆ්ස්ක් මෑත සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී මෙසේ පැවසුවා ය:

“අපගේ නිදහසින් පසු (මගේ සහෝදරිය) රෙන්නේට් හා මා සිතුවේ ලෝකය දැන් වෙනස් විය හැකි බව යි. නමුත් ඊට පසු වසරවල දී කිසිවෙකුත් කිසි ම ප්‍රශ්නයක් ඇසුවේ නැත, කිසිවෙකුට කිසිදෙයක් දැන ගැනීමට අවශ්‍ය වූයේ ද නැත. අවුෂ්ට්ට්ස්වලින් පසු පැමිනියේ මහා නිශ්ශබ්දතාව යි.” [3]

අවුෂ්ට්ට්ස්වල වැඩ කල එස්එස් හා ගෙස්ටාපෝ රහස් පොලීසියේ 7,000ක් යයි සලකන නිලධාරීන් සුලු කොටසකගෙන් පමන යි යම් විටක නඩු අසන ලද්දේ. නඩු අසන ලද බොහෝ දෙනා නිතර ම ලැබුවේ අවුරුදු 1 සිට 4 දක්වා වූ භාසාජනක ලෙස සැහැල්ලු සිරදඬුවම් ය.

පලමු හා ඉතාමත් විස්තීර්ණ නඩුව අසන ලද්දේ, 1947දී යුද්ධයේ ක්ෂනික ඉක්බිත්තේ පෝලන්තයේ දී ය. අවුෂ්ට්ට්ස් ප්‍රධාන අනදෙන නිලධාරී රුඩොල්ෆ් හෝබ් එල්ලා මැරීමට තීන්දු කරන ලදී. එමෙන් ම අවුෂ්ට්ට්ස්වල තවත් ප්‍රධාන නිලධාරීන් 20දෙනෙකුට ද එම තීන්දුව දෙන ලදී. තවත් දොළොස්දෙනෙක් වසර 15ක හෝ ජීවිතාන්තය දක්වා සිර දඬුවම් ලැබූහ.

ජර්මනිය තුළ, නාසිත්ගේ අනෙකුත් අපරාධ මෙන් ම අවුෂ්ට්ට්ස් අපරාධ ද 1960 වන තුරු සාකච්ඡා නො කල තරම් ය. රාජ්‍ය සංවිධානවල දැවත්ත විරෝධයට එරෙහිව, සියල්ලටත් වඩා, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නීතිඥ ෆ්‍රිට්ස් බෝයර්ගේ උත්සාහයන් නිසා ගෙන ඒමට හැකිවූ 1963 - 1965 ෆ්‍රැන්ක්ෆර්ට් අවුෂ්ට්ට්ස් නඩුවේ දී, පන රැකගත් සියගනනක්, පලමු වරට ඔවුන්ගේ දුක් පීඩා ගැන ප්‍රසිද්ධියේ කතා කලහ.(4) ගෙස්ටාපෝ

සාමාජිකයින් 22ක්, එස්එස් නිලධාරීන්, නාසි වෛද්‍යවරු හා අනෙකුත් කඳවුරු නිලධාරීන් පරීක්ෂාවට භාජනය කෙරුණි. 1945ට පසුව නඩුව ඇරඹෙන තෙක්, සාර්ථක වෘත්තීන් යලි ආරම්භ කර තිබූ ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනා පශ්චාත් යුද ජර්මනිය තුළ සාමකාමී ජීවිතයක් ගත කර තිබුණි.

ඔවුන් අතර අවුෂ්ට්ට්ස් උප අනදෙන නිලධාරී රොබට් මුල්කා හා ගෙස්ටාපෝ කඳවුරේ සාමාජික විල්හෙල්ම් බෝගර් ද වූහ. යුදෙව්වන් “මැරීමට දැක්වූ කැමැත්ත” ඔප්පු කල නො හැකි වී යැයි උසාවිය තර්ක කිරීමෙන් පසුව මුල්කා, වසර 14ක සිරදඬුවමට යටත් කරන ලදී. 1967දී ඔහු නිදහස් කරන ලද අතර වසරකට පසු මිය ගියේ ය.

අවුෂ්ට්ට්ස් හි වධහිංසා සඳහා යොදාගත් ඉතා දුෂ්ට උපකරනයක් වන “බෝගර් - ඔංවිල්ලාවේ” නිර්මාතෘ විල්හෙල්ම් බෝගර් ජීවිතාන්තය දක්වා සිරයට නියමිත වූ අතර 1977දී හිරගෙදර දී මිය ගියේ ය.

නාසි තන්ත්‍රයට සේවය කල වෛද්‍යවරුන්ගේ නරක ම අපරාධ සමග අනන්‍යවී සිටි වෛද්‍ය ජෝසප් මෙන්ගෙලේට් කිසි දා නඩු නො පැවරුණි. පශ්චාත් යුද කාල පරිච්ඡේදය පුරා ඔහු ජර්මානු ඔත්තු සේවාවේ ආරක්ෂාව භුක්ති විදී අතර 1979දී පිටුවහලේ දී මිය ගියේ ය. නීතියක් ලෙස ජර්මානු උසාවිය, පැනෙව්වා පමනක් නො ව, නාසි යුද අපරාධ කරුවන්ට කිසියම් දඬුවමක් පැමිණවූවා නම් පවා ඒ සැහැල්ලු දඬුවම් ය. ඔවුහු ජීවත්ව සිටින සාක්ෂි කරුවන් ද බිය ගැන්වූහ.

අවුෂ්ට්ට්ස් හි සිදු කෙරුණු අපරාධවලට සම්බන්ධ හා ඒවායින් ලාභ ගැරු සමාගම්වලට අත නො තැබූහ. බහුතරය දැඩි ලෙස ඒත්තු ගැන්වූහ නාසිත් වූ බෙගුසා අධ්‍යක්ෂ මන්ඩලය, 1945දී සිය වෘත්තීන් නැවත ඇරඹුවේ කිසි දෙයක් සිදු නොවූහු ලෙසට ය. න්‍යූරෙම්බර්ග් නඩුවල දී ඇල්ෆ්‍රඩ් කාප් හා ඔහුගේ ප්‍රධාන කලමනාකරුවන් දහ දෙනෙකු වසර 12ක සිර දඬුවමකට යටත් කෙරුණු නමුත් යන්තම් වසර හතරක් හිරේ ලැගීමෙන් පසු 1952දී නිදහස් කරන ලදී.

අවුෂ්ට්ට්ස් හා අනෙකුත් නාසි වද කඳවුරුවල අපරාධ සමග වඩාත් කිට්ටුවෙන් සම්බන්ධ සමාගමක් වූ අයිජ් ෆාර්බෙන් කලාමනාකරනය කල් ගත කලේ ඊටත් වඩා හොඳිනි. 1947දී නඩුවට ඉදිරිපත් කෙරුණු කලමනාකරුවන් 23දෙනාගෙන් වරදකරුවන් වූයේ දහදෙනෙකු පමණි. අවසන් අයිජ් ෆාර්බෙන් කලමනාකරුවා 1951දී හිරෙන් නිදහස් කරන ලදී. ඔවුන් සියලු දෙනාම වාගේ ඉක්මනින්ම බටහිර ජර්මනියේ ප්‍රධාන සමාගම්වල තනතුරු ලැබූහ. අද, බීඑස්එස් හා බෙයර් වැනි අයිජ් ෆාර්බෙන් අනුගාමී සමාගම් ලෝකයේ

වඩාත් ම ලාභදායී හා විශාල ම සමාගම් ලෙස ශ්‍රේණි ගත කෙරේ.

20වැසි සියවසේ ඉතාමත් හියකරු අපරාධවල සංකේතය ලෙස අවුෂ්චිට්ස්, කම්කරු පන්තියේ කේන්ද්‍රීය මානසික කම්පනය පවතී. හොලොකෝස්ටය ලඟින් හෝ යන නමක් සොයා ගැනීම අපහසු වනවාක් මෙන්ම යුරෝපීය යුදෙව්වන්ගේ මිලේච්ඡ වධබන්ධනය හා සමූලඝාතනයට වඩා ඓතිහාසික අග්‍රහවාදයක් ඇති කර ඇති 1930ස් ගනන්වල සෝවියට් සංගමය තුළ ස්ටැලින්වාදී අපරාධ ලඟින් තැබිය හැකි කුමන හෝ විනාසයක් ගැන ඒ සමානව ම සිතා ගත නො හැක. විප්ලවයක් ක්‍රියාවට නැංවීමට හා අධිරාජ්‍යවාදයේ භීෂනයන් පරාජය කිරීමේලා කම්කරු පන්තියේ හැකියාව ගැන ගැඹුරු අග්‍රහවාදයෙන්, 1945න් පසු බුද්ධිමය වාතාවරනය පසාරු කෙරුණේ කිසිසේත් අවුෂ්චිට්ස් නිසාම නොවේ.

ඉතිහාසඥයින් හා දේශපාලයින් විසින් ප්‍රචාරනය කරන ලද පොදු සූත්‍රය වූයේ අවුෂ්චිට්ස් හි සිදු කරන ලද අපරාධ, අවසාන විග්‍රහයේ දී තේරුම් කල නො හැකි බව යි. මෙම ආස්ථානය ගමන් කරනු ඇත්තේ මනුෂ්‍යත්වයේ ඉරනම ගැන අපේක්ෂා භංගත්වයට පමණි. අවුෂ්චිට්ස් හි සිදු කරන ලද භයංකර අපරාධ තේරුම් කල නො හැකි නම්, ඒවායින් ඉගෙන ගත හැකි දෙයක් නැත. ඒවායින් කිසි දෙයක් ඉගෙන ගත නො හැකි නම් අවුෂ්චිට්ස් පුනරාවර්තනය වැලක්විය නො හැක.

මෙම තර්කය යටින් පවතින්නේ, 20වැනි සියවසේ පලමු භාගයේ පන්ති අරගලය හා කම්කරු ව්‍යාපාරයේ ඉතිහාසයේ සන්දර්භයෙන් බැහරව, අවුෂ්චිට්ස් හා ෆැසිස්ට්වාදයේ අනෙකුත් අපරාධ දෙස බලන ප්‍රවේශයකි. 1920 හා 1930 ගනන්වල ජර්මානු හා ජාත්‍යන්තර කොමියුනිස්ට් ව්‍යාපාරයේ බේදවාචක හා ස්ටැලින්වාදයට එරෙහිව ට්‍රොට්ස්කිවාදීන්ගේ අරගලයෙන් බැහර කොට, අවුෂ්චිට්ස් වටහා ගත නො හැක. ජීවත්වන්නන්ගේ මොල මත දුස් ස්වභාවයක් ලෙස අවුෂ්චිට්ස් බර තබන්නේ, යුරෝපීය කම්කරු පන්තිය විසින් එය නො වලක්වන ලද හෙයින් හා මෙම අසාර්ථකත්වයේ මූලයන් අද දක්වා මහජනයාගේ බහුතරය විසින් අවබෝධ කර ගෙන නොමැති නිසා ය.

රුසියාවට හා චීනයට එරෙහිව අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන්ගේ කුරු ප්‍රකෝප කිරීම් මගින් උසි ගත්වන ලද තුන්වැනි ලෝක යුද තර්ජනය සෑම දිනක ම වර්ධනය වෙමින් පවතින හෙයින් මෙම ප්‍රශ්නය අතිශයින් ම වැදගත් ය. අවුෂ්චිට්ස් හා වඩා පොදුවේ ෆැසිස්ට්වාදයේ සමාජ - ආර්ථික හා දේශපාලනික මූලයන් වහංකර තිබෙන තාක් දුරට ධනේශ්වරය,

ජර්මනිය තුළ විශේෂයෙන් ම, හොලොකෝස්ටය සඳහා කම්කරු පන්තිය මත දෝෂාරෝපනය තබමින්, දෘෂ්ටිමය වශයෙන් අධිරාජ්‍යවාදයේ නව අපරාධ යුක්තිසහගත කිරීමට, නාසිවාදයේ භීෂනයන් යොදා ගැනීමට උත්සාහ කර ඇත.

යථාර්ථයේ දී යුරෝපීය යුදෙව්වන්ගේ සමූලඝාතනය, ධනේශ්වර පද්ධතියේ පරිහානියේ ප්‍රතිඵලය විය. 1944දී අවුෂ්චිට්ස් හි දී ඝාතනය කරන ලද පෝලන්ත - බෙල්ජියානු ට්‍රොට්ස්කිවාදියෙකු වූ ඒබ්‍රහම් ලියොන් පැහදිලි කල පරිදි:

“අපගේ යුගයේ යුදෙව්වාදයේ බෙහෙවින් බේදනීය තත්වය පැහදිලි කරනු ලබන්නේ එහි සමාජ හා ආර්ථික තත්වයේ අන්ත අඩමාන බව මගිනි. පලමුවැන්න පරිහානියට පත්වන වැඩවසම්වාදය මගින් තුරන් කර දැමීමට නියමිත ය, යුදෙව්වෝ ද මියයන ධනවාදයේ ප්‍රකම්පනය මගින් පලමුව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට නියමිත වූහ. පරිහානියට යන වැඩවසම්වාදයේ කිතිහිරය හා කුනුවෙන ධනවාදයේ මිටිය අතර තමන් ම ද තැලෙන බව යුදෙව් ජනතාව විසින් ම සොයා ගනු ලබති.”(5)

මේ ආකාරයෙන් යුදෙව් ජනතාවගේ ගැලවීම රදාපවතින්නේ, ධනවාදය පෙරලා දමන කම්කරු පන්තිය මත ය. ෆැසිස්ට්වාදී ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් ගත් විට, යුදෙව් විරෝධය සේවය කලේ සමජවාදී කම්කරු පන්ති ව්‍යාපාරයට එරෙහිව සුලුධනේශ්වර ස්ථර බලමුදු ගැන්වීමේ මාධ්‍යයන් ලෙස ය. “යුදෙව්වාදී බොල්ෂෙවික්” බිය ඇතිකරන්නා, හොලොකෝස්ටය තුළ මෙන් ම නාසි හා නැගෙනහිර යුරෝපයේ ඔවුන්ගේ ෆැසිස්ට් සහවරයන්ගේ ද සංකල්පය තුළ වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කලේ ය.

කෙසේ නමුත්, හොලොකෝස්ටය ලෝක ධනේශ්වර පද්ධතියේ මර ලතෝනියේ අනිවාර්ය ප්‍රතිඵලය නො වේ. බලය ගැනීමෙන් කම්කරු පන්තිය වලක් වන ලද ස්ටැලින්වාදය ඉටු කල විනාසකාරී කාර්යභාරය නොමැති ව හිටිලි බලයට පැමිණීම හා ඊට පසු ෆැසිස්ට්වාදයේ සියලුම අපරාධ සිදු නොවිය හැකි වන්නට තිබුණි.

නාසිවාදයේ තර්ජනයට එරෙහිව හා ජර්මනිය තුළ සමාජවාදී විප්ලවයක් සඳහා සූදානම්වීමේදී ඒකාබද්ධව සටන් කිරීමට කොමියුනිස්ට්වාදී කම්කරුවන් හා තවමත් සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ (එස්පීඩී) බලපෑම යටතේ වූ අයගේ එක්සත් පෙරමුනක් සඳහා සටන් කරනවා වෙනුවට, “සමාජ ෆැසිස්ට්වාදී” ලෙස නම් කෙරුණු එස්පීඩීය, (සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය) කොමියුනිස්ට් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධාන හතුරා බවට පත්කල

ප්‍රතිපත්තියක් සමගින් ජර්මානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂය, (කේපීඩී) ජර්මානු කම්කරු පන්තිය හේද හින්න කල අතර දේශපාලනිකව අඛණ්ඩතා කලේ ය.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය අනුකරණය කලද, පලමු කම්කරු රාජ්‍යයේ ජාත්‍යන්තර හුදකලාවේ කොන්දේසි යටතේ මතුව ආ සෝවියට් සංගමයේ ස්ටැලින්වාදී නිලධාරියා විසිනි. "තනිතව සමාජවාදය" නම් සංශෝධනවාදී ක්‍රියාමාර්ගයේ පදනම මත ස්ටැලින්වාදී නිලධාරියා සම්පූර්ණ තුන්වැනි ජාත්‍යන්තරය ම (කොමිනිටර්නස්) සඳහා අවස්ථාවාදී වංකගිරියක් වර්ධනය කලහ. තුන්වැනි ජාත්‍යන්තරය 1920 හා 1930 ගනන්වල දී කම්කරු පන්තියේ අතිවිශාල පරාජයන්ට මග පෑදී ය. ජර්මනිය තුළ මිලියන 6ක කම්කරුවන්ගෙන් සැදුම්ලත්, ෆැසිස්ට්වාදය පරාජය කිරීමේ එකම බලවේගයෙන් සමන්විත, සංවිධානගත කම්කරු ව්‍යාපාරය කුඩු කිරීමට එය නාසිනට පාර කැපී ය.

ජර්මානු කම්කරු පන්තියේ ඓතිහාසික පරාජයෙන් අවශ්‍ය නිගමන උකහා ගනිමින් හා එලඹෙමින් තිබුණ මාසවල විනාසය සාකච්ඡා කිරීමට පවා කොමිනිට්නස් අසමත් ය යන කරුණ යටතේ ට්‍රොට්ස්කි, අලුතින් හතරවැනි ජාත්‍යන්තරය ගොඩනැගිය යුතු බව කියා සිටියේ ය. කොමිනිට්නස් කම්කරු පන්තියේ සමාජ අවශ්‍යතා නො ව, සෝවියට් සංගමයේ ප්‍රතිවිප්ලවවාදී නිලධාරියා අවශ්‍යතා ඉදිරියට ගෙන යාමේ උපකරනය වී තිබුණි.

කෙසේ නමුත්, ස්ටැලින්වාදයේ අපරාධ ඉන් අවසන් නො විය. ආරම්භයේ දී ම සෝවියට් සංගමයට එරෙහිව යුද්ධය න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළු කරගත්, යුරෝපයේ වැඩි වන ෆැසිස්ට්වාදී තර්ජනයට ස්ටැලින්වාදී නිලධාරියා ප්‍රති වාර දැක්වූයේ, පෙනෙන හැටියට නම් ෆැසිස්ට්වාදයට එරෙහිව ධනෝශ්වර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය රැකීමට, ධනෝශ්වර පක්ෂ සමග සන්ධානයකට හැරීම මගිනි. ප්‍රත්සයේ හා විශේෂයෙන් ස්පාඤ්ඤය තුළ විප්ලවවාදී අරගලයන්ට ඇද ගැනුණු කම්කරුවන් මහජන පෙරමුණුවලට යටත් කලේ, කොමියුනිස්ට් පක්ෂ ජාතික ධනෝශ්වරය සමග සන්ධානයන්ට එලඹෙමිනි.

එලෙස, ඊනියා "ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී" යුරෝපයේ ෆැසිස්ට් හිතිකාව පැරදවීමට හා එයින් ම ජර්මනිය තුළ හිටිලර්ට වලකැපීම මගින් ධනෝශ්වර ක්‍රමය විප්ලවවාදීව පෙරලා දැමීමට බාධා කරන ලදී.

ඒ සමගම, ස්ටැලින්වාදී නිලධාරියා සෝවියට් සංගමය තුළ භීතිය මුදා හලේ, සියලු අව්‍යාජ කොමියුනිස්ට්වාදීන් හා සමාජවාදීන් ඉලක්ක කරමිනි. සැබවින් ම, 1917 ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ සම්පූර්ණ නායකත්වය සමග 300,000 පමණ ට්‍රොට්ස්කිවාදීහු හා බොහෝ අන්දැකීම් සහිත රතු හමුදාවේ ජෙනරාල්වරු

හා අනදෙන්නෝ ස්ටැලින්ගේ අලුගෝසුවන් විසින් ඝාතනය කරන ලදී.

1939 අගෝස්තුවේ දී, ක්‍රෙම්ලින් නිලධාරියා අසීමිත නරුමත්වය හා ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තිය කෙරෙහි සතුරුකම ප්‍රදර්ශනය කෙරුණු ක්‍රියාවක දී ස්ටැලින් මාවත ආපසු හරවමින්, හිටිලර් සමග ආනාක්‍රමනික ගිවිසුමක් ගැසුවේ, දින නවයකට පසු පෝලන්තයේ නාසි ආක්‍රමනයකට මාවත පාදමින් සහ ලෝකය පුරා සමාජවාදීන් අවමංගන කරමින් හා අධෛර්යමත් කරවමිනි.

දියුණු කම්කරුවන්ගේ බහුතරය තවමත් නායකත්වය සඳහා බලාපොරොත්තු කැබු අය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ස්ටැලින්ගේ අවස්ථාවාදී හා දේශපාලනිකව සාපරාධී ප්‍රතිපත්ති, 1930 ගනනන්වල ෆැසිස්ට්වාදය හා දෙවැනි ලෝක යුද්ධ තර්ජනය අභිමුඛවන ජාත්‍යන්තර කම්කරු ව්‍යාපාරය අඛණ්ඩතා කලේ ය.

කෙසේ නමුත්, ස්ටැලින්වාදයේ අපරාධ 1918දී ට්‍රොට්ස්කිගේ නායකත්වය යටතේ ගොඩනගන ලද රතු හමුදාවේ ඓතිහාසික ජයග්‍රහණ හීන නො කලේ ය. රතු හමුදාව 1944 - 1945 අතරතුර යුරෝපයේ බොහෝ කොටස් ෆැසිස්ට්වාදයෙන් මුදා ගත්හ. දෙවැනි ලෝක යුද්ධය තුළ රතු හමුදාවේ කාර්යභාරය රතු හමුදාව මතු වී ආ රුසියානු විප්ලවයේ ප්‍රගාසි ප්‍රගතිශීලී ස්වභාවය තහවුරු කිරීමකි. 1941 අගෝස්තුවේ හතරවැනි ජාත්‍යන්තරය සඟරාව සඳහන් කල පරිදි:

"ඔක්තෝබර් විප්ලවය නැවත වතාවක් ලෝකයට ප්‍රදර්ශනය කරන්නේ එය තුළ තැන්පත් වූ පෙර නො වූ විරු ඝණිතිය හා සම්පත් ය. සෝවියට් - නාසි යුද්ධයේ සති හත තවමත් ගෙන එන්නේ, 1917දී බලය ගැනීමට රුසියානු ජනතාව මෙහෙයවීම හා ඉතිහාසයේ ප්‍රථම කම්කරු රාජ්‍ය ගොඩනැගීම තුළ ලෙහිත්, ට්‍රොට්ස්කි හා බෝල්ෂෙවික්වාදීන් කොතරම් නිවැරදි ද යන්න පිලිබඳ තවත් අති ප්‍රබල සනාථනයකි."

"වර්තමාන යුද්ධය අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ ප්‍රහාරයට හා අභ්‍යන්තර ප්‍රතිවිප්ලවයට එරෙහි සෝවියට් සංගමයේ දෙවැනි අරගලය යි.(...)"

"ඔක්තෝබරය විසින් ස්ථාපිත කරන ලද පදනම මත සෝවියට් මහජනතාව දිනාගත් මෙම ... ආර්ථික සාර්ථකත්වයන් අද සටන් පෙරමුණ තුළ ප්‍රදර්ශනය වෙමින් තිබේ. මෙලෙස, ඉතාමත් අවාසි සහගත කොන්දේසි යටතේ, ස්ටැලින්වාදය විසින් බෙලහීන කරන ලද්දා වූ ද ජර්මානු මිලිටරිවාදයේ සම්පූර්ණ ප්‍රහාරක

ශක්තියට නිරාවරනය කරන ලද්දා වූ ද එමෙන් ම ජර්මනියට ඉතාමත් වාසිදායක කොන්දේසි යටතේ ගෙල හිර කෙරුණු විප්ලවය ලෝකයාට පෙන්වමින් සිටින්නේ එය තවමත් ජීවත් වන බව යි.” (6)

අවුෂ්විට්ස් නිදහස් කර ගැනීමේ 70වැනි සංවත්සරයේ නිල සමරු උලෙල පූර්වාසන්නයේ දී කඳවුර නිදහස් කරන ලද්දේ රතු හමුදාව නො වේ ය යයි පැවසූ පෝලන්ත විදේශ ඇමති ග්‍රෙසගෝරස් ස්ෂෙට්නා මැන දී කරන ලද ප්‍රකාශ, කොමියුනිස්ට් විරෝධය හා රුසියාවට එරෙහිව වර්තමාන යුද සුදානම ප්‍රචාරය කරන ප්‍රතිගාමී ගජහින්න ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කල යුතු ය. (බලන්න: අවුෂ්විට්ස් නිදහස් කර ගැනීමේ 70වැනි සංවත්සරය)

සැබවින් ම, 1930ස් ගනන්වල හා ක්ෂණික පශ්චාත් යුද කාලපරිච්ඡේදය තුල ක්‍රෙම්ලිනයේ අතිසෝර පාවාදීම් නො තකා, නිශ්චිතව ම පශ්චාත් යුද කාලපරිච්ඡේදය තුල ඔවුන්ගේ කීර්තියේ සමහරක් නැවත අත්පත් කරගැනීමට සෝවියට් සංගමය හා ස්ටැලින්වාදී පක්ෂ සඳහා ප්‍රධාන පදනම සකස් කලේ, ෆැසිස්ට්වාදයට එරෙහි රතු හමුදාවේ විරෝධාර අරගලයම ය.

මනුෂ්‍යත්වය නැවත වතාවක් ෆැසිස්ට්වාදයේ හා ලෝක යුද්ධ තර්ජනයට මුහුණ දෙන්නේ නම්, එහි ප්‍රධාන වගකීම පවතින්නේ, කෘතහස්ත නායකයින් ඝාතනය කරමින් හා අවස්ථාවාදී හා ප්‍රතිවිප්ලවවාදී ප්‍රතිපත්ති තුලින් අප්‍රමාන සංඛ්‍යාවක් අරගල කඩාකප්පල් කරමින් ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තිය අවමංගත කර ඇති ස්ටැලින්වාදයට ය. 1989 - 91දී ස්ටැලින්වාදී නිලධරය නැගෙනහිර යුරෝපයේ විකෘති කම්කරු රාජ්‍යයන් විනාස කිරීමට වැඩ කරමින් හා සෝවියට් සංගමය ම විසුරුවා හරිමින් එහි ඓතිහාසික පාවදීම් සම්පූර්ණ කලේ, මෙම කලාපවල ධනවාදය පුනස්ථාපනය කරමින් හා ඒවා අධිරාජ්‍යවාදී කොල්ලකෑමට විවෘත කරමිනි.

යුද්ධය සඳහා අලුත් කෙරුණු තල්ලුවක කොන්දේසි යටතේ, අවුෂ්විට්ස් නිදහස් කර ගැනීමේ 70වැනි සංවත්සරය අතිමූලික දේශපාලන ප්‍රශ්න මතු කර යි. කම්කරු ව්‍යාපාරය තුල ජාතිකවාදී ආධිපත්‍යය හා සියල්ලට ම ඉහලින් සෝවියට් සංගමයේ ස්ටැලින්වාදී පරිහානිය නොමැතිව අවුෂ්විට්ස් ශබ්‍ය වන්නට ඉඩ නො තිබුනි.

අවසාන විග්‍රහයේ දී ෆැසිස්ට්වාදයේ ප්‍රචන්ඩත්වය යනු, කම්කරු ව්‍යාපාරයේ නිලධරවාදී නායකත්වය විසින් කරන ලද පාවාදීම් වෙනුවෙන් යුදෙව් ජනතාව හා කම්කරුවන් ජාත්‍යන්තරව ගෙවන ලද මිල යි. කම්කරුවන් හා තරුණයන් අවුෂ්විට්ස් හි පාඩම් උකහා ගත යුත්තේ, ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරයේ ඉතිහාසය හදාරමින් හා ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තියේ විප්ලවවාදී නායකත්වය ලෙස හතරවැනි ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව ගොඩනගමිනි.

සටහන්:

(1) නිකොලායි පොලිටනෝව්: (“අපි අපගේ දැස් විශ්වාස නො කෙලෙමු”) ස්පීගල් ඔන්ලයින්, 2008 ජනවාරි 26. <http://www.spiegel.de/einestages/holocaust-a-949074.html>

(2) පීටර් හේස්: එන්එස් පද්ධතිය තුල ඩෙගුසා මැදිහත්වීම [The involvement of Degussa in the NS system] in• Jürgen Lillteicher ^ed'&• Profiteure des NS)Systems@ Deutsche Unternehmen und das "Dritte Reich" [Profiteers of the NS)system@ German Companies and the "Third Reich"]" Berlin 2006" p' 36'

(3) අවුෂ්විට්ස් කෙටුම්පත්. ඇනිටා - ලැස්කර් චෝල්ෆිෂ් සමග සාකච්ඡාව

[„The Auschwitz protocols. Conversation with Anita-Lasker Wallfisch“], in: *Der Spiegel*, Nr. 5 (24.01.2015), p. 60.

(4) සොයා ගත හැකි සාක්ෂික ජර්මානු දෘෂ්‍ය පටිගත කිරීම් හා ලිඛිත පිටපත

<http://auschwitz-prozess.de/>.

(5) ආබ්‍රහම් ලියොන්: *The Jewish Question* යුදෙව් ප්‍රශ්නය ගැන, මාක්ස්වාදී පැහැදිලි කිරීමක් <https://www.marxists.org/subject/jewish/leon/ch7.htm>

(6) ජෝන් ජී. රයිට්: “සෝවියට් සංගමය යුද්ධය තුල” ලිපියෙහි, *Fourth International* හතරවැනි ජාත්‍යන්තරය, වෙලුම 2. අංක. 7 (1941 අගෝස්තු) <https://www.marxists.org/history/etol/writers/wright/1941/08/su-war.htm>